

صد شاعر و صد شعر

جنگ شعر کهن ژاپنی

گردآورنده: فوجی وارا نوتی کا

برگردان انگلیسی: پتر مکملان

ویلیام ان. پورتر و استیون دی. کارتر

برگردان فارسی:

ع. پاشایی

سرشناسه: فوجیوارا، سادایی، ۱۱۶۲-۱۲۴۱ م، گردآورنده

Fujiwara, Sadaie, 1162-1241

عنوان و نام پدیدآور: صد شاعر و صد شعر: جنگ شعر کهن ژاپنی/گردآورنده فوجیوارا نو تی کا؛ برگردان فارسی عسگری پاشایی.
مشخصات نشر: تهران: فرهنگان، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۳۲۶ ص: مصور؛ ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.

شابک: 978-964-5558-74-9

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتاب حاضر گردآوری و ترجمه "One hundred poets, one poem each: a translation of the Ogura Hyakunin Isshu"

ترجمه پتر مک‌میلان و "Traditional Japanese poetry" ترجمه استیون دی. کارتر است.

عنوان دیگر: جنگ شعر کهن ژاپنی.

موضوع: واکا -- ترجمه شده به فارسی -- مجموعه‌ها

Waka -- Translations into Persian -- Collections

شعر ژاپنی -- از آغاز تا ۱۶۰۰ م.

Japanese poetry -- To 1600

شعر ژاپنی -- از آغاز تا ۱۶۰۰ م. -- ترجمه شده به فارسی

Japanese poetry -- To 1600 -- Translations into Persian

شعر ژاپنی -- تاریخ و نقد

Japanese poetry -- History and criticism

شناسه افزوده: پاشایی، عسگری، ۱۳۱۸-، مترجم

رده بندی کنگره: PLV۵۸

رده بندی دیویی: ۸۹۵/۶۱۲

شماره کتابشناسی ملی: ۸۵۴۴۰۲۸

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیا

صد شاعر و صد شعر

جنگ شعر کهن ژاپنی

انتخاب و ترجمه: ع. پاشایی

اجرای جلد: نوید مختاری اسکی

صفحه‌آرا: نوید مختاری اسکی

شابک: ۹۷۸۹۶۴۵۵۵۸۷۴۹

چاپ اول: ۱۴۰۰، ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۱۰۰ هزار تومان

فروش دیبایه: ۵۵۴۲۸۹۰۱

حقوق چاپ و انتشار اثر برای نشر دیبایه محفوظ است.

تکثیر و تولید مجدد آن به هر صورت (چاپ، صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی)

مشروط به دریافت اجازه کتبی ناشر است.

فهرست مطالب

۹.....	پیشگفتار.....
۱۱.....	کوتاه نوشت‌ها.....
۱۱.....	آوانویسی.....
۱۵.....	فهرست تصاویر ۱۸ شاعر.....
۱۷.....	سخنی درباره‌ی این ترجمه.....
۲۷.....	مقدمه.....
۴۹.....	فهرست صد شاعر.....
۵۳.....	صد شاعر و صد شعر (شعرها).....
۱۰۷.....	شرح.....
۲۱۵.....	نقشه‌ها.....
۲۱۹.....	واژه‌نامه.....
۲۳۹.....	پیوست.....
۲۴۱.....	صد شعر از ژاپن کهن، برگردان ویلیام ان. پورتر.....
۲۸۹.....	صد شعر از صد شاعر، برگردان استیون دی. کارتر.....

پیشگفتار

صد شاعر و صد شعر^۱، یکی از جُنگ‌های کهن شعر ژاپنی است، حاوی صد شعر از صد شاعر نامدار که فوجی‌وارا نوتی کای شاعر آن را در قرن سیزدهم میلادی گردآوری کرده است. پیش‌تر در کتاب گل‌ها در بهار، برگ‌ها در پاییز، شعر سنتی ژاپن، با شعرهای تی‌کا و چندین شاعر دیگر از این جُنگ آشنا شده‌ایم.^۲

این متن فارسی صد شاعر و صد شعر برگردان سه ترجمه‌ی انگلیسی این مجموعه به فارسی است. یکی کتاب یک‌صد شاعر، از هر کدام یکی،^۳ از پیتر مک‌میلان، که تمام آن کتاب را، با حذف یکی دو درصد از «مقدمه و شرح» آن، به فارسی برگردانده‌ام، همراه با دو ترجمه‌ی دیگر از همین جُنگ، یکی از ویلیام ان. پورتر^۴ — که چاپ اولش در ۱۹۰۹ درآمده است — و دیگری از استیون دی. کارتر،^۵ که این دو بخش پیوست این کتاب آورده شده‌اند. خواننده می‌تواند سه تعبیر متفاوت از این مجموعه‌ی کهن را در دسترس داشته باشد.^۶

این صد شعر را در تاریخ ژاپن بارها نگارگران با صد نگار مصور کرده‌اند، که من این جا تنها از شمار اندکی از آن‌ها در برگردان پورتر، در پیوست، استفاده کرده‌ام. از آن جا که غالب این شاعران وابستگان دربار دوره‌ی هی آن‌اند به القاب دولتی شان معروفند، که این زیر نظام داجوکان توضیح داده می‌شود. برخی هم با اصطلاح هُوشی شناخته می‌شوند یعنی روحانی، دین‌پیشه، که من این جا آن را «زهبان» نامیده‌ام. داجوکان (شورای اعظم کشور) نظام حکومتی ژاپن است در اواخر قرن هفتم و اوایل

۱. نام ژاپنی: Hyaku-nin Isshu، هیاکو-نین ایشُ (هیاکو = صد؛ نین = نفر؛ تن؛ ایشُ (ایچی شُ)، یکی + شُ، که واحد شمارش شعر واکا است. روی هم رفته، یعنی صد تن، یکی یا صد شاعر از هر کدام یک شعر. ۲. نشر فرهنگان، ۱۳۹۸. این صد شاعر هم بخشی از آن مجموعه است.

3. Peter MacMillan. One Hundred Poets, One Poem Each, 2008. Penguin Classics

4. William N. Porter. A Hundred Verses from Old Japan, Tokyo 1979.

5. Steven D. Carter. Traditional Japanese Poetry: An Anthology, 1991. PP. 203-238

۶. البته خواننده‌ی فارسی‌زبان پیش‌تر با این مجموعه آشنا شده است، با نام «صد شعر از صد شاعر ژاپنی» برگردان از ژاپنی، از علی‌رضا سعادت. نشر قصه، ۱۳۸۵. همراه با متن ژاپنی و شکل رومی‌نوشت آن‌ها و صد تصویر.

قرن هشتم، و نیز در دوره‌ی می‌جی (۱۸۶۸-۱۹۱۲). داجوکان به سه بخش تقسیم می‌شد: بخش سیاست‌ساز مرکب از داجو دای‌جین (وزیر اعظم کشور)، سادای جین (وزیر چپ)، اودای جین (وزیر راست)، و دای ناگون (مشاور بزرگ)؛ و بخش اداری مرکب از ساین کان (مدیران چپ) و اوین کان (مدیران راست)، و دبیرخانه‌ی امپراتوری مرکب از شو ناگون (مشاوران پایین‌تر) و گه‌کی (منشیان). سوای این ادارات مرکزی و صاحبان مقامات آن جوئستسوشی (بازرسان سیار) بودند که کارشان نظارت محلی بود. این نظام برگرفته از سلسله‌ی تانگ چین (۶۱۸-۹۰۷) بود. (دانشنامه‌ی ژاپن، کودان‌شا)

سه صفت چپ، راست و میانه، گویا به این باور چینی مرتبط است که خاقان روبه جنوب می‌نشست تا پشتش به ستاره‌ی قطبی باشد، یعنی خورشید از شرق در سمت چپ او طلوع کند، و در سمت راست او در غرب غروب کند. از این رو، در ژاپن، وزیر چپ همیشه مهم‌تر از وزیر راست بوده است.

اصطلاح وزیرهای چپ و راست در عهد صفویه هم در ایران رایج بوده است.

- ستاره در داخل متن اشاره است به واژگان بخش واژه‌نامه.
- از صد تصویر کتاب پورتر، فقط دوازده تصویر انتخاب کرده‌ام، و از کتاب پیتر مک‌میلان چند تصویر چند شاعر از یاسوشی یوکویی‌یاما.
- دو نقشه از کتاب پیتر مک‌میلان است که مکان‌های شاعرانه مشهور (اوتاماگورا) و دیگری مکان‌های مشهور: نواحی آن‌سوی هی‌آن‌کیو (کیوتو) است، که هر دو پیش از بخش واژه‌نامه آورده شده‌اند.
- کمی از واژگان شعر کهن فارسی را، همراه با معنی آن‌ها، در آرایش این مجموعه به کار برده‌ام که رنگ و بوی کهنی به آن‌ها داده باشم، واژگان پُرکاربردی چون چکاد، راغ، ستیغ، نِزم، میغ و مانند این‌ها.